Sabira Stahlberg

Filip köymädä

bok pil

Sabira Stahlberg

Filip köymädä

Fazile Nasretdin tärcemäse
Maria Viitasalo räsemnäre

1 ciñel tel

bok pil

2020

Tampere tatar cämiyätenä (Tampereen tataariseurakunta, per. 1943), Finlandiya İslam Cemaatinä (Suomen Islam-seurakunta, per. 1925) häm Oskar Öflund väkıfına matdi yärdämnäre öçen samimi rahmätlärebez.

Ciñel tel däräcäläre

Däräcä 1: İñ ciñel
Däräcä 2: Ciñelräk
Däräcä 3: Ciñel

Şved telendä: Sabira Ståhlberg: *Filip på båten*
Tärcemä: Fazile Nasretdin
Eş törkeme: Albina Samarhan,
Kamer Yafay Nogmanov, Derya Samaletdin,
Adile Samaletdin, Nergis Samaletdin

© Sabira Stahlberg 2020
© Fazile Nasretdin, tärcemä / Tatar translation 2020
© Maria Viitasalo, räsemnär / illustrations 2020

Bokpil ▸ bokpil.eu
Helsinki 2020

ISBN 978-952-7334-34-8 (Kägaz kitap)
ISBN 978-952-7334-35-5 (PDF)

Bülem 1

Minem isemem Filip.
Bügen minem tugan könem.
Min tort yaratam.
Äniyem ber zur tort peşerde.
Anıñ öste atlam kaymak häm
cir cilärlär belän bizälgän.

Tort östendä keçkenä şämnär.
Alarnı miña hazer kabızırga yarıy.
Kabızgaç örep sünderäm.
Örgändä üzemä teläk telärgä yarıy.
Min … telimmm. Yuk, äytmim!
Ni telägäneñne aldan äytergä yaramıy.

Bügen minem zur bäyräm könem.
Böten näsel kunakka çakırılgan.
Barısı da östäl yanında
tezelep utırgannar, söyläşep toralar.
Äbä belän babay divanda utıralar.
Äti kunaklarga kahvä kaynata.
– Filip, kuzinnarıñ belän söyläş, äni äytä.

Minem kuzinnarım bişäü. Barı tik kızlar.
Alar mine kızıksındırmıy. Närsä äytim soñ?
Alar atlar yaratalar.

Atlar turında gına söyläşälär.
Alardan at ise dä kilä. Öf, min atlardan ciränäm.
Minemçä, iñ cirängeç is at ise.
Kuzinnarım belän söyläşergä telämim.
Min äbäy belän söyläşergä telim.
– Äbäy tizdän kiler.
Träne soñlagan, äti äytä.

Min äbäyne yaratam.
Ul mine añlıy.
Äbäy berkayçan
da açulanmıy.
Amma kayda tora ikän?
İşek kıñgıravı şaltırıy.
Äbäy kilä!

– Äydägez, äle tort aşıybız,
äni çakıra.
– Filip, tortnıñ
şämnären kabız, äti äytä.
Şırpı tartmasın alıp
kiläm dä, şämnärne kabızam.

– Nindi matur şämnär!
äbäy äytä.
Örep sünder!
Ni bulsa teläk tä telä!

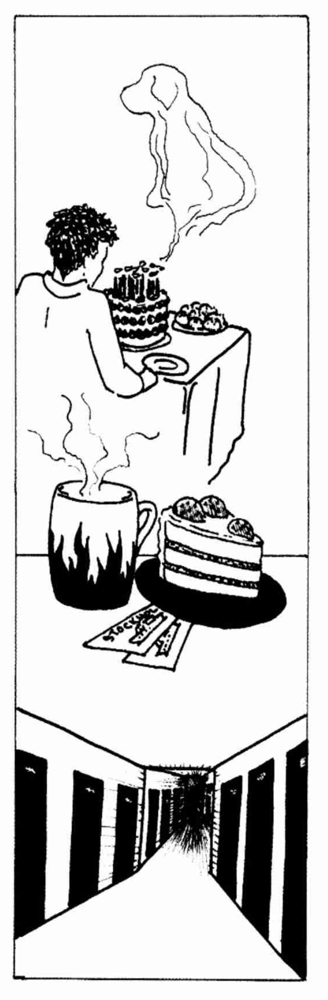

Bülem 2

Tirän genä sulış alam, üpkämne hava belän tutıram da, şämnärne öräm. Öf!
Şämnär barısı bervakıtta sünä,
– Bravo, dip kardäşlär kıçkırıp cibärälär dä, kul çabalar.

Äni torttan ber kisäk kisä.
Berençe kisägen miña birä.
– Filip, tugan köneñ kotlı bulsın, äti äytä.
– Nu, Filip, närsä telär ideñ? äbä sorıy.
– At? Tina kuzin täklif itä.

Barısı da kölälär. Bitem kızara.
– Min äytep baksam yarıymı? äni sorıy.
Uyın. Komputer uyını!
– Yuk, cavap biräm.
Minem citärlek küp uyınnarım bar inde.

– Äyt inde, Filip, Ulrika apa kıçkırıp cibärä.
Bolay bezgä tort eläkmi!
– Et balası, äytep kuyam. Min et telim.
– Niçek alay inde, Filip,
äni borçılıp äytä.
– Sin beläseñ bit, minem
allergiyäm bar, äti äytä.

Bez et ala almıybız.
– Amma min et telim, üzsüzlelänep äytäm.

Äti başın selketä.
– Alay bulmıy inde, Filip.
Siña añlarga kiräk.
Minem yakınımda etlär bulsa,
halem naçaraya, äti äytä.

– Filip, işetäseñme, äbäy äytä.
Säyähatkä çıksak. Yaratır ideñme?
– Säyähatkä? Kaya? dip aptırap kalam.
– Sin dä min ikäü. Köymä belän
säfärgä çıksak, äbäy cavap birä.
Kolaklarıma ışanmıym.

– Çınnan da mı? Köymä belän?
kıçkırıp cibäräm.
– Çınnan da, äbäy äytä,
irtägä uzgaç yulga çıgabız.
– Uraa, kıçkırıp cibäräm. Äni! Äti!
Min köymä belän kitäm!
Äbäyne koçaklıym.
– Sin dönyanıñ iñ yahşı äbäye, dip äytäm.

Äbäy kölä.
– Min ber yäşel çäy häm
ber zur kisäk tort telär idem, äytä.

Bülem 3

Min äle äbäy belän köymädä.
Döresen äytkändä bu vapur.
Vapur köymädän zurrak.
Alay bulsa da köymä diyälär.
Nigä ikän şulay? Anısın çınlap ta belmim.

Köymä dönya zur.
Koridorları bik ozın, küpkatlı.
Katları dek dip atala. Häryakta halık.
Ber-berlärenä tavışlap endäşälär.
Arı-bire koridorlarda yörenälär.
Beräülärе zur çantalar taşıy.
Härberse üz kayutasın ezli.
– Köymädäge bülmälär kayuta
dip atala, äbäy äytä.

Bez dä üz kayutabıznı ezlibez.
Anı tabarga ciñel eş tügel.
Divardagı numırlarnı karap barabız.
Ber koridorga keräbez dä, sulga äylänäbez.
Annarı uñga borılabız,
läkin kayutabız anda tügel.
– Bu köymä ber labirint, äbäy pufıldap äytä.
Kayutabıznı tabarbızmı ikän, ni uylıysıñ?
Tagın da uñga borılabız.

– Nihayät! äbäy tınıçlanıp äytä.
Tegendä. Kayuta numır 7258.
İşekneñ bigen açıp kayutabızga keräbez.
Ul baytak keçkenä.
Kayutada ike yatak häm yuınu bülmäse.
– Min östäge yatakta yoklarga telim, äytäm.
– Yarar, min riza, äbäy äytä.

Çantalarıbıznı idängä kuyabız.
– Yugarı dekkä barıyk, äbäy äytä.
Anda köymäneñ limannan
çıkkanın kürä alabız.
Dürbüneñne onıtma.

Dürbünne äti miña tugan kön
büläge itep birgän ide.
Ul yaña häm bik açık kürsätä.
Dürbünne savıtınnan çıgaram da
muyınıma asam.
Lift belän unınçı dekkä menäbez.

Annan tışka, köymäneñ
yantavındagı dekkä çıgabız.
Anda halık şıgırım tulı.
Härberse köymäneñ limannan
çıkkanın kürergä teli.
Dürbünem belän diñgezgä karıym.
Oy! Diñgez tıp-tın.

Bülem 4

Diñgez yäşel yäki zäñgär tösle bula.
Läkin bügen altın kebek yaltırıy.
– Koyaş tübändä, äbäy añlata.
Ul sarı belän kük yözen buyıy.
Kükneñ töse diñgezgä çagıla.
– Matur, äytäm.
– Äle kitäbez, äbäy kıçkırıp ala. Dürbüneñne tot.

Köymäneñ motorları dañgır-doñgır itä.
Böten köymä selkenä.
Annarı äkren genä şuıp limannan ayırıla.
Dürbün belän karıym. Ber atauda mayak küräm.
Mayak ak tösle, utı dävamlı kabına da sünä.
– Äbäy, bak mayak, kıçkırıp cibäräm.
– Kürsät, äbäy äytä.

Dürbünne äbäygä suzam. Ul da mayaknı karıy.
– Oy nindi matur, äbäy soklanıp äytä.
Tegendä närsä? Cilkänle köymälär.
Sigez…tugız…yuk, unike cilkänle köymä,
äbäy sanıy.
– Kaya? Kürsät, min kızıgıp sorıym.
Äbäy dürbünne miña suza.
– Undürt cilkänle köymä, sanap kuyam.
– Çınnan da mı? äbäy sorıy.

Alay bulsa, min döres sanamadım.
Bez cilkänle köymälärne ozak karap torabız.
İskärmästän äbäy äytä:
– Filip, öşiseñme? Diñgezdän suık cil örä.
– Yuk, cavap biräm. Öşemim.
Änineñ yon külmäge yahşı cılıta.

Yon külmäkne äni miña
tugan kön büläge itep birgän ide.
Ul anı üze bäylägän. Yon külmäk zur häm kalın.
Ak belän zäñgär sızıkları bar. Çınnan da cılı.
Amma äbäy öşi. Östendä näzek bişmät kenä.
– Min yon külmägemne kiyep kiläm, äbäy äytä.
Minem belän kiläseñme
yäki teläbräk mondamı kötäseñ?
– Min sine monda kötäm, cavap biräm.
Cilkänle köymälär kararga telim.
– Min şunnan uk kaytam, äbäy äytä.
Dürbüneñne diñgezgä töşermä.
– Tiz genä kayt, äytäm. Açıga başladım.

– Min kaytkaç aşarbız, äbäy äytä.
Pizza niçek bulır?
– Bik tä tämle bulır, cavap biräm.
Äbäy kayutaga kitä dä,
min cilkänle köymälär kararga kalam.
Alar tın gına diñgezdä yözälär.
Zur ak koşlar kebek. Şundıy maturlar!

Bülem 5

Kinät arkam artında
nindider tavış işetelä.
Närsäder tırnap tora.
Tirä-yagıma karıym.
Dek bum-buş.
Min dektä yapa-yalgız.

Halık yuk bulgan.
Restorannarda utıralardır
yäki kibetlärdä äyberlär
satıp alalardır.

Tagın tırnıy. Närsä ikän?
Tirä-yagımnı centekläp karap çıgam.
Tıñlıym, läkin tıp-tın.

Äle tagın tırnıy.
Tavış zur sandıktan çıga.
Divar yanında ber yäşel sandık tora.

Sandık yanına baram.
Östendä nider yazılgan.
– Kotkaru jiletları, ukıp çıgaram.
Tukta! Jiletlar şıgırdamıy bit.
Närsä ikän?

Kemder yäki närsäder sandık eçendä.
Anda anı yabıp kuygannar.
Kapkaçın açarga tırışam,
läkin sandık biklängän.
Päkem kayda ikän?
Kesäläremne kazınam,
läkin päkemne tapmıym.

Eh! Päke bişmätemneñ kesäsendä,
bilgele, ä bişmätem kayutada.

Tagın tırnıy.
Sandık artına küz salam.
Äle anı küräm.
Keçkenä et. Köränle-aklı et balası.
Kolakları ozın, küzläre tabak tikle.
Şıñşıy da, mine kürä.

İsem-akılım kitep etne küzätäm.
– Sälam siña, äytäm.
Et kaçarga tırışa.
Minnän kurka kebek.
– Monda niçek eläkteñ? sorıym.
Et sandıknı algı täpiläre belän tırnıy.
– Sandık artında sin
nişläp yatasıñ? Süzemne davam itäm.

Tilerdeñme?

Bülem 6

Et kuzgalmıy da. Mine dikkat belän tıñlıy.
Zur, kara küzläre belän miña karıy.
Miña kalsa, et baytak küñelsezgä ohşıy.
– Mesken keçerük, äytäm.
Berüzeñ genä me?

Tirä-yagıma karıym. Berkem kürenmi.
– Hucañ kayda? sorıym.
Kaçtıñmı yäki hucañnı da
ännäñne yugalttıñmı?
Alar sine ezlilärder.

Hucañnı tabarga kiräk. Amma niçek?
Beraz uylanam. Älbättä!
Bik ciñel eş.
Här etneñ muyınında muyınçak bar.
Anda adrese dä bar.

Läkin etne niçek çıgarıym?
– Äydä çık, dip äydim. Akıllım!
Sandık östenä tezlänäm dä, kulımnı suzam.
– Çık, dip çakıram.
Hucañnı ezlibez.
Et, älbättä, telämi.
Eçkäräk kaça da, urınında utırgan kileş çinıy.

– Çık annan, äytäm.
Kurıkma. Siña bulışırga telim.

Et äle dä kuzgalmıy.
– Min kurkınıç tügel, añlatam.
Min akıllı, bik akıllı.
Kesämdä karamel da bar.

Ber karamel çıgaram da, etkä kürsätäm.
– Menä siña beraz tatlı, äytäm.

Et utırgan urınında
karamelne isnäp ala.
Yöräkne özep çinıy başlıy.
– Äydä inde, min sabırsızlanıp kıçkıram.
Yuksa sine kütärep çıgaram.
Sandık östenä korsagım belän yatam da,
kulımnı suzam.
– Äle siña tıñlavıklı bulırga kiräk,
äytäm. Filip miña kil.

Etkä totınıp karıym.
Ul yomşak häm cılı.
Sabır gına utıra da kötä.
Min anı kütärep alam.
– Sin bik avır, sulış alıp äytäm.
Sine köçkä kütärä alam.
Ul ˮvouˮ dip şat örä dä, kulımnı yalıy.

Bülem 7

Et koçagımda sandıkka utıram.
– Sin nindi çiçekay, diyäm. Etne koçaklıym.
Mondıy et min dä telär idem. Bik söykemle.

Amma et kaltırana. Kurıkadır yäki bälki dä öşi.
– Öşiseñme? sorıym.
Sin, mesken keçkenä vov-vov!
Etne koçaklıym. Ul kaltıranıp borının
yon külmägemneñ eçenä tıga.
– Nindi ozın kolaklarıñ, etkä äytäm.

Etneñ kolakları çınnan da ozın.
Algı täpilären häm başın
bergä sanasañ kolakları ozınrak.
Berkayçan da mondıy
ozın kolaklı et kürgänem yuk.

Çınbarlıkta mondıy et tä äüväl kürgänem yuk.
Keçkenä, kıska ayakları, keçkenä koyrıgı.
Yöze böreşkän.
Küzläre kuyı, kara-körän, äytep bula kara.
Uylanıp toram, et nindi näselle ikän?
Ozın kolaklı häm yöze böreşkän.
Aklı-koränle tunı… Äle beläm! Ul basset.
Basset etlären räsemnärdä kürgänem bar.

Döresen äytkändä et iskitkeç yämsez,
läkin ber ük vakıtta söykemle dä.
Tagın anı koçaklıym.
Ul borının miña taban äyländerä dä,
bitemne yalıy.
Bötenläy yüeşlänäm.
– Oy, tele nindi kıtırşı, kölep cibäräm.
– Vou, dip örä.

Uynap kına mine
teşlärgä tırışa.
Teşläre älegä keçkenä,
söt teşläre.
Etlärneñ yäşe turında
ukıganım bar.
Bu et balası berniçämä aylık.

– İsemeñ niçek? sorıym.
Et koyrıgın selketä.
Kaygılı küzläre belän
miña karıy.

Älbättä, cavap kaytara almıy.
Annarı muyınçak isemä töşä.
Muyın bavı!
Etneñ muyının kapşanam.

Muyınçagı yuk.

Bülem 8

Kızık. Etlärneñ muyınçagı bulırga tiyeş.
Anda adres häm telefon numırı bula.
– Sineñ muyın bavıñ kayda? sorıym.

Et koyrıgın gına selketä.
Kulımnı teşlärgä tırışa.
Ozak uylanıp toram.
Äle nişlim?
Etneñ iseme dä yuk, adrese dä yuk.
İyäse köymädä bulırga tiyeş.
Kayda bulsa, amma kayda?

Min etkä karıym.
Ul miña baga.
Mine yarata, min dä anı bik yaratam.

– Sineñ isemeñ Basse bulsın, karar kılam.
Bik kızık isem.
Miña kalsa, siña kileşä dä.
Basse borının kultıgıma tıga.
Tagın kaltırana.
Ul öşi. Min dä öşim.
Diñgezdän boz kebek salkın cil isä.
Bassene koçagıma kütäräm.
– Äydä, eçkä keräbez.

Eçtä cılırak, äytäm.
Eçtä yaktı häm cılı.
Bassenı koçagımda totam.
Borınıma aş ise bärelä.
Avızımnan sular kitä.
Oy, bik açıkkanmın ikän!

Kinättän äbäy isemä töşä.
Ul soñ kayda?
Kayutabız andıy yırakta tügel.
Äbäygä monda bulırga kiräk ide inde.

Min ber eskämiyägä utıram.
Bassenı koçagımda totam.
Başta idängä sikerergä tırışa.
Annarı kultıgıma kerä dä, isnäp,
yokısı kilep, küzlären yoma.
Artık kaltıranmıy.
Min utırıp äbäyne kötäm.
Kötkändä Basseniñ
kolak artın häm arkasın kaşıp toram.

Ul tınıç kına sulış ala da,
koçagımda tiz yokıga kitä.
Kolagına totınıp bagam.
Kolagı kıymıldanıp kitä,
amma Basse uyanmıy.
Ul tirän yokıda.

Bülem 9

Telefonım şaltırıy. Äbäy şaltırata.
– Hey Filip, haleñ niçek? äbäy sorıy.
– Yahşı, äytäm. Sin kayda?
– Kayutada, äbäy äytä.
Kilgändä ber tanışıma oçradım.
Baytak ozak söyläştek.
Hallär niçek? Barıp aşıykmı äle?

– Älbättä, äytäm.
Äbäy, beläseñme närsä? Min ber…

Hı! Elemtä özelde.
Äbäygä şaltıratırga tırışam,
amma ul cavap kaytarmıy.
Tagın tırışam. Cavap yuk.
Öçençe kat şaltıratam,
amma äle dä cavap yuk. Hazer nişlim?
Kayutabıznı tabarga kiräk,
çönki äbäy anda mine kötä.

Ä, Basse belän nişlim?
Anı yalgız kaldıra almıym.
Yögerep tagın tışka çıgar da,
diñgezgä töşär.
Yäki kem bulsa anı taptap kitär.

Ul bit äldä näni et balası, saklana belmi.
Bassenı yanımda alıp barırga kiräk.
İyäsen tabarga äbäy miña yärdäm itär.
Bassenı kütärep kulıma alam.
Ul uyana da isni, avızın aça.
Annarı çinap ala. Ul uyatkannı yaratmıy.

– Afu! Äbäyne barıp alırga kiräk, äytäm.
Anı tapkaç, barıp aşarbız.
Min bik katı açıktım, sin dä açıkkansıñ.

Basse koyrıgın selketä dä,
täpilären cilkämä kuya.
Başta mırıldıy.
Annarı bitemne yalıy da, kolagıma örä.
– Andıy katı yaramıy, köläm.
Kolagımnı avırttırasıñ bit!

Üzemne bik bähetle toyam.
Şul uk vakıtta üzemne bähetsez dä his itäm.
Basse, bik kıska vakıtka gına minem etem.

Tizdän iyäsen oçratabız da,
anı birep cibärergä kiräk bula.
Hucasın berkayçan da tapmasa idek,
böten yörägemnän şunı telim.
Annarı Basse mindä kalır ide dä,
mäñgegä mineke bulır ide.

Bülem 10

Basse tirä-yagın küzätep tora.
Täpiläre belän cilkämä tayangan.
Ni bulgannarnı, barısın da, kürergä teli.
Arada uzıp baruçılarga örä.
Min dä tirä-yagımnı küzätäm. Liftlar kayda?
Lift belän kayutaga baralır idem,
läkin liftlar kayda, haterlämim.

Aldımda ber baskıç kına.
Baskıçtan äkren aska taban töşäm.
Askı katta dek numır tugız.
Miña cidençe dekkä barırga kiräk.
Ul äldä ike kat astarak.

Karşıbızda ber törkem kızlar yörep kilä.
Yanımda tuktıylar da, şunda cıyılıp kalalar.
Miña hiç tä isläre kitmi,
Bassega soklangannar.
– Nindi tatlı! berse kıçkırıp cibärä.
– Nindi söykemle keçkenä vov-vov,
ikençese äytä.
– İnde matur maemay,
kızlar barısı da kıçkırıp cibärä.
Basseniñ kolak artın häm
muyın astın kaşıp alalar.

Arkasın da kaşıylar.
Basse örä dä koyrıgın selketä.
Ul kaşıgannı yarata.

– Bu sinekeme? kızlardan berse sorıy.
Cavap birmim.
Kızarınam da kolaklarım kaynarlana.
– Sin nindi bähetle, kız äytädä,
könelägändäy sulap ala.
Ul Bassenı bik ozak kaşıp tora.
– Min et balası telär idem,
läkin äniyem min anı bakmamın dip uylıy.

Kız tagın sulap ala.
Annarı kızlar yögerä-yögerä yulların
dävam itälär.

Baskıç basmasına utıram.
– Sin minem etem bulsa ideñ,
Bassega äytäm. Bik telär idem.
Çınnan da telär idem.
Bassenı katı koçaklıym da, ul çinıy.
Dürbünne häm dürbün bavın kimerä başlıy.
– Tukta, köläm. Bavın çäynämä, özeler.

– Vov, vov, Basse örä.
Kölgän kebek bula.
– Äle bezgä äbäyne ezlärgä kiräk, äytäm.

Bülem 11

Ayakka kalkam da,
Bassenı taşıp cidençe dekkä töşäm.
Bezneñ kayutabız biredä bulırga tiyeş.
Kayutada äbäy mine kötä.
Amma kayuta kayda?

Ber koridorga keräm.
Uñ yakta işeklär küp, sul yakta da.
İşeklärdäge numırlar
hämmäse cide belän başlıy.
Berse dä cide häm ike belän başlamıy.

Basse başın cilkämä kuya.
Mine ul tınıçlandıra.
İkençe koridorga äylänep keräm.
Anda da cide belän ike yuk.

Ber zäñgär uniformalı apa karşıma kilä dä:
– Siña yärdäm itä alammı?
Kemne bulsa ezliseñme, soraşa.
– Min kayuta numır 7258 ne ezlim,
cavap biräm.
– Kiläse koridorga bar da uñga borıl.
Annarı turı alga yöre dä, sulga äylän,
apa äytä.

– Rahmät, äytäm. Baytak avır,
amma kayutanı tabarmın inde.

Yandagı koridorga keräm dä,
uñga borılam.
Annarı turı alga taban baram.
Amma yandagı koridorda
sulga iltä torgan yul yuk.

Uñga äylänäm. Bälki apa uñga dide?
Läkin anda kayutalar yuk,
yalgız ber şkaf kına.
Yalgış añlaganmın.

Tege apa belän oçraşkan urınga
kire kaytırga telim.
Läkin artık anda tapmıym,
sorarga da kem dä yuk.
Berkem dä koridorda kürenmi.
Häryak tıp-tın häm tavışsız.

Äbäygä şaltıratırga tırışam,
amma ul cavap birmi.
Ber divarga söyäläm.
Et taptım da, äbäyne yugalttım.
Koridornı taptım da,
kayuta anda yuk.
Äle nişlim?

Bülem 12

Basse borınımnı yalıy. Ul mine yuatırga teli.
– Sin akıllı, äytäm. Äbäyne niçek tabarbız?
Tämam şul vakıtta
tavış yañgıratkıçınnan belgertälär:
– Lasse, infoga kil. Karin sine kötä.
Lasse, sine kötäbez.
İnfoga kil, yañgıratkıçtan kabatlıylar.

Başımda ber fiker tua.
Min infobüroga bara alam bit!
Annan äbäygä kıçkırta alam.
Äbäy, älbättä, kayutabızda
yañgıratkıç tavışın işetä.

Dimäk, miña koridorlar buylap
kayutabıznı ezlärgä kiräkmi.
İnfobüronı gına tabarga kiräk.

Anda aşıgam. Bassenı koçagımda totıp,
koridor buylap yögeräm.
Kinät min liftlar yanında.
Anda harita bar. Haritanı ukıym. Ähä!
İnfo dürtençe dektä.
Liftka keräm. Lift dürtençe dekkä iltä.
Şatlanam. Tizdän äbäyne tabam!

İnfobüroga yögeräm.
Anda östäl artında ber kız utıra.
Ul telefonda söyli. Söyläve betä,
läkin telefon tagın şaltırıy.

Östäl yanına baram.
Östäl yanında ber ir keşe basıp tora.
Açulıga ohşıy. Kız miña dikkat itmi.
Äle ikençe telefon şaltırıy.

Kız ike telefonda da ber ük vakıtta söyläşä.
Äle telefonnardan bersen yaba.
Annarı ir belän söyläşep ala.
İr kıçkıra, kulların selketä.
Kız ikençe telefonın da yaba.

– Afu itegez, kızga äytäm. Min…
– Üz räteñne kötärgä kiräk,
ir yöräklänep kıçkıra.
– Amma…, äytäm.
Äbäyemne yugalttım.
– Ber minut, kız äytä.
Tegendä eskämiyägä barıp utır da köt.

Östäl yakınındagı eskämiyäne kürsätä.
Utıram da kötäm.
Kayçan bulsa miña vakıtı bulır mikän?

Bülem 13

Äbäygä tagın şaltıratıp karıym,
amma telefon eşlämi.
Bataryası betä dä,
telefon ülä. Haman da şulay!

Kötäm dä kötäm.
Telefonnı tagın açam, äle eşli.
Äldä beraz köçe bar.
Äbäygä şaltıratıp karıym,
läkin telefon sünä.

Östäl artındagı kıznıñ miña vakıtı yuk.
İr kıçkıra da orışa.
Kızga yärdäm sorarga turı kilä.

İke uniformalı ir keşe info östäle yanına kilä.
Orışuçı ir belän söyläşälär,
läkin ul ulatuın dävam itä.

Äle miña uylarga kiräk.
Basse dürbün bavın çäyni.
Dürbünne dä kimerergä tırışa,
amma ul artık katı.
Annarı külmäk töymämne
kimerä başlıy.

Külmägem yüeşlänä,
çönki Bassenıñ selägäye bik aga.
Uylanam da uylanam.

Äbäyne ezlärgä kiräk,
amma kayutanı taba almıym.
İnfobüronıñ da miña
nindi dä yärdäme yuk,
telefon da eşlämi.

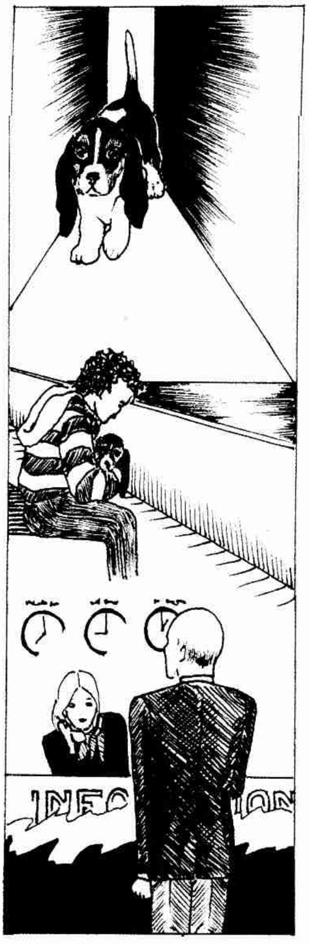

Äbäy mine ezli.
Bälki östäge dekkä bara?
Min anda kötärgä buldım bit.
Dimäk ul dekkä
kire kaytırga kiräk.

– İşetäseñme Basse, äytäm.
Tukta, külmägemne
çäynämä, yararmı, akıllım.
Yahşı et, yuk, teşlämä!
Äbäy tışkı dektä,
mine ezli.

Basse başın kıygaç
kuya da, koyrıgın selketä.
– Alaysa äydä, dip äytäm.
Äbäy östäge dektä.
Anı beläm, şik tä yuk.

Bülem 14

Liftlarga taban yörim, amma ällä kaya adaşam.
Liftlarnı tapmıym.
Kinät min ber kiñ koridorda.
Anda kibetlär bar häm dä keşe küp.

Berençe kibet duhi-huşbuylar sata.
Kibettän köçle islär añkıp tora.
Töçkeräm, Basse da töçkerä.
Min anardan köläm.
Töçkergändä anıñ kolakları cilferdi.
Borının da böreşterä. Bik kölkegä ohşıy.

Şunda ike apa bezne uzıp kitä.
– Tfu! dip berse kıçkırıp cibärä.
Et. Fu! Köymägä koçık kiterergä yarıymı?
Tıyarga kiräk ide.
– Mesken et, ikençese äytä.
Köymädä torırga yaratmıydır da.

– Eteñne öydä kaldırırga ide,
berençese äytä.
Anı köymägä alıp kilmäskä ide.
Etlär säyähat itärgä yaratmıylar.
Balaları bigräk tä neçkä.
– Bu mineke tügel, cavap biräm.

Min monı taptım, dip añlatam.
– Äye, äye apa äytä.
Ni äytkänemne onıtma.
Kiläçäk märtäbä etne öydä kaldır.

Yarıy, dip yämle genä baş iyäm.
Apalar yulların dävam itä.
Min ikençe yakka taban kitäm.
Anda çantalar häm şarflar sata torgan kibet.
Anıñ yanında aş kibete.
Dönya açıktım. Bassega da aş alırga kiräk.
Kesäläremne kapşanam da,
beraz vak akça tabam.
Ni bulsa tatlı alırga citär inde.
Et rizıgı kibettä bar mikän?

Kibetkä keräm digändä,
uniformalı ir mine tuktata.
– Kibetkä etlär kertärgä yaramıy,
kisätep kuya.
– Basse et balası äldä, äytäm.
Näni et. Anı miña koçakta totarga kiräk.
Totmasam, kaçıp kitä, añlatam.
– Kibetkä etlär kertärgä yaramıy,
sakçı açulanıp kabatlıy.
Tup-turı aldıma kilep basa.
Söykemsezgä ohşıy.
Äylänäm dä kire kaytıp kitäm.

Bülem 15

Yılarga telim.
Küz yäşemne sörtep alam.
Nigä barısı da Bassega usallar?
Etlär yaratmıylarmı ikän?

Basse berkayçan da avırttırırga telämi.
Beraz teşli genä,
çönki teş urtları kıçıta.
Äle anıñ söt teşläre töşärgä tora da,
annarı timer teşläre çıga.
Bu säbäptän ul kurkınıçka äverelmi.

Ber kibetneñ divarında belderü taktası.
Belderü taktasında
kızıl tügäräk eçendä et räseme.
Anda da etlär kertärgä yaramıy.

Koridornıñ ikençe oçında baskıç.
Nihayät. Baskıçtan menä başlıym.
Basse kulımda bik avır toyıla.
Hazer yal itärgä turı kilä.

Baskıç basmasına utıram.
Biredä keşe dä yuk,
berkem mine borçımıy.

Telefonnı kesädän çıgaram.
Äle tagın eşli.
Añlap citep bulmıy.
Arada eşli, annarı tagın yış eşlämi.
Äbäygä şaltıratıp karıym,
läkin ul cavap birmi.
Telefon şaltırıy da şaltırıy.
Tagın şaltıratam.
Cavap yuk.
Annarı telefon sünä.

Basse tınıçsız kıymıldana.
Borıla da, äylänä,
koyrıgın selketä.
Zur küzläre belän miña karıy.

Kinät kulımnan kotıla.
Sikerep idängä töşä dä,
yanımda utırıp kala.
Utırgan cirennän torganda
keläm östendä yüeş ez kala.

Basse örä dä kaçıp kitä.
Tämam şul vakıtta
äbäy şaltırata.

– Aloo, Filip, sin kayda?
äbäy telefonda kıçkıra.

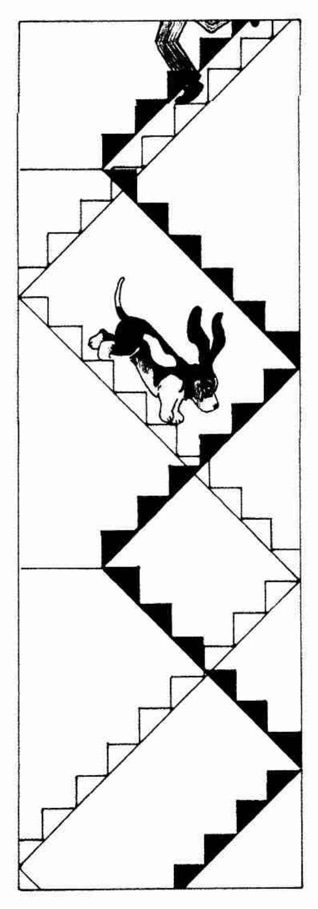

Bülem 16

‒ Basse kaça! äbäygä kıçkıram.
Telefon sünä.

Telefonnı tiz-tiz kesämä kuyam da,
Basse artınnan atılam.
Ul katı yögerä. Kolakları kagıla.
Kanatlar kebek. Hazer oçıp kitä!

Amma Basse oçmıy.
Bigräk tiz yögerä.
Kıska täpiläre idändä
tıpır-tıpır itä.
Koyrıgı tup-turı ürä tora.
Min köçemnän kilgän kadär
tiz yögeräm, amma anı tota almıym.

Oy! Dürbün bavı ıçkına.
Basse anı teşläp özgän.
Dürbün kulımnan töşä.
Bähetemä anı çak kına totıp ölgeräm.

Dürbünne kulımda totam da yögeräm.
Basse ber koridorga äylänep kerä.
Annarı ikençegä borıla.
Uñga atıla, annarı sulga.

Köt, dip pufıldap äytäm.
Tukta! Basse!

Basseniñ miña ise dä kitmi.
Ozın baskıçtan şat kına
sikerä-sikerä töşep bara.
Yärdäm! Yıgılıp töşär!
Baskıç berkayçan da betmi.
Yuk, äle bette!

Basse ber ozın koridorga
yögerep kerä.
Annarı tagın baskıçtan
aska taban sikerep bara.
Basmaları niçä ikän, belmim.
Min yögeräm genä.

Basse äle ikençe koridorga
borılıp kerä.
Min artınnan atılam.

Nihayät! Koridor betä.
Artık yıragrakka yögerä almıy.
Şöker, koridorda
ber genä işek, ul da biklängän.

– Äle totıldıñ, Bassega kıçkıram.

Bülem 17

Kinät Basse tuktap kuya.
Kire yögerep kitärgä tırışa,
läkin min anı totam.
Bassenı katı gına totıp toram.
Ul koçagımda kauşana.
Yögerergä genä teli.
Amma min yögergänen telämim.
– Kaya barasıñ? Sorıym. Ahmak et.
Kaçıp kitmäsäñ, äybäträk.
Anı siña belergä tiyeş.

Şunda äbäy isemä töşä.
Dürbünne kulımnan saklanıp kına alıp kuyam.
Ber kulım belän telefonnı kesämnän çıgaram.
İkençe kulım belän Bassenı totam.

Telefon eşlämi.
Basse tagın kaçarga tırışa.
Ul yırtına da örä. Kulımnı teşlärgä kereşä.
Anıñ teşläre ütken.
– Ay! Tınıçlan, sabırsızlanıp kıçkıram.
Aldıbızdagı işekne açarga tırışam,
amma ul biklägän.
Bez kayda ikän? Monnan niçek çıga alabız?
İşektä autular dege dip yazılgan.

Bez kayda bulsa köymäneñ iñ astagı katında.
Bötenläy yalgış kilgänbez.

Kire äylänäm. Tışka çıgarga ber genä yul bar.
Baskıç.
Öskä taban gına menep bula.
Bassenı ber kultıgıma,
dürbünne ikençesenä kıstıram.

Öskä taban baskıçtan
menä başlıym, amma
Basse menärgä telämi.
Ul örä dä, kulımnan
kaçarga yırtına.

– Öskä menärgä kiräk,
äytäm.
Aska bara almıybız.
Anda asta su gına.
Östä äbäy häm aş bar,
añlatam.
Basse mırıldıy da örä.
Min anı koçaklıym.

– Hazer ni bulsa aşarsıñ,
ışandıram. Bik tä tiz.
Monnan çıgarga yul
tabarga kiräk.

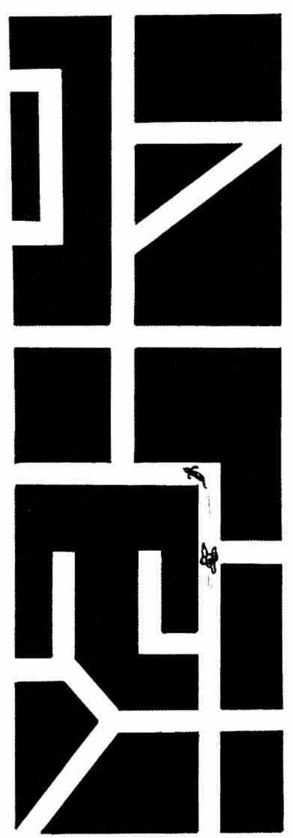

Bülem 18

Baskıçtan menäm. Baskıç ozın.
Basse bik avır.
Böten vakıt avırrak ta avırrak bula bara.
Dürbün dä avır.

Bassenı kulımnan cibärä almıym,
çönki annan tagın da kaça.
Cilkämä kütäräm,
ul sikerep töşärgä tırışa.

Miña anı ikekullap totarga kiräk.
Dürbünne dä berkaya da kuya almıym.
Uf!
Dürbünne kulımda totam da,
Bassenı koçaklıym.
Tir bora, arıy başlıym.

Nihayät baskıç betä.
Ozın gına koridorga kiläbez.
Tup-turı alga taban yörim.
Koridor kinät betä.
Uñ yakka taban ber yul açıla.
Häryakta işeklär,
amma berkem dä yuk.
Bik katı arıdım, tuktarga kiräk.

İdängä utıram.
Köymäneñ koridorları çiksez.
Äbäy döres äytä. Köymä ber labirint.
Ber işekkä şakıldatıymmı ikän?
Bälki beräü miña yärdäm itär.
Tıñlap toram. Berkaydan da
ber tavış ta işetelmi.

Säatemä karıym. Kiçke aş vakıtı.
Barısı da äle restoranda
kiçke aşların aşıylar.
Eçem avırta kebek,
çönki bik açıktım.
Aş turında uylasam, tagın da
kübräk açıgam.

Toram da yulımnı dävam itäm.
Bassenı koçagımda taşıym da,
küp-küp basmalar menäm,
niçä-niçä koridor ütim.

Hazer inde hiç tä köçem yuk,
amma monnan çıgu yulın tabarga kiräk.
Miña äbäyne yäki
infobüronı tabarga kiräk.
Yäki dä bezgä yärdäm itä ala
torgan beräüne.
Kemne genä.

Bülem 19

Basse rähatsez. Min anı koçagımda beraz
tirbätäm dä, ul tınıçlana.
Äkren atlap yulımnı dävam itäm.
Basse täpilären cilkämä kuya.
Başın täpiläre östenä sala da,
kolagımnı isnäp tora. Kinät aş isen sizäm.
Basse başın kütärä.
Bez ber irken urınga kilep çıgabız.
Şunda restoran, anıñ yanında kafe.

Katı susaganımnı toyam.
Kafeda ni bulsa eçärgä alıp buladır.
Anda şirbät häm su bar.
Kesämnän vak akça kazıp çıgaram.

Ber ıstakan şirbätkä citä.
Barıp alam digändä, beräü yäş
yeget miña taban kilä.
Zur buylı, sarı çäçle. Östendä kara tişört.

Miña säyer, bik kızıklı baga.
Amma Bassega häm dürbüngä
tagın da säyerräk karıy.
Çat karşımda tuktıy.
– Karak, dip kıçkırıp cibärä.

Bülem 20

Tänemne salkın basa.
İr kulları belän cilkämnän tota da,
mine selketä başlıy.

Annarı Basseni minnän tartıp alırga kereşä.
Basse därtlänep örä.
– Ay! Avırttıra, kıçkırıp cibäräm.
Min kotılırga tırışam.
– Etne monda bir, ir ulata.
Cilkämnän totıp mine selketä.
– Tukta! Cibär! kıçkıram.

Basseni totıp toram da, kitärgä tırışam.
Läkin ir minnän tizräk.
Belägemnän tota da tarta.
Şundıy katı kulımnı bögä,
dürbün kulımnan ıçkınıp idängä töşä.
– Etne monda bir! ir akıra.
– Dürbün! Kıçkıram.
Yaña dürbünemne vattıñ!
İr belägemnän katı totıp tarta.
– Yärdäm itegez, kıçkıram.

Kafedagı halık bezne küzätep tora.
Başta berkem dä kuzgalmıy.

Annarı beräüläre tora da,
bezneñ yanıbızga kilä.
İrgä mine cibärergä kuşalar.

Läkin ir mine katı tota.
Yöze häm muyını kıp-kızıl kızargan.
– Bu malay kız dustımnıñ
eten urlagan, dip katı kıçkıra.
– Min anı urlamadım, karşı kuyam.
Yılıy başlıym.
– Yaramas bala, ir kıçkıra.

Tagın da Basseni minnän alırga tırışa.
Basse örä dä, irneñ kulın teşli.
– Afärin et, pışıldıym.
– Ay! İr kıçırıp cibärä. Tile et!

– Tınıçlanıgız, ber abıy äytä.
Äle bu eşne tikşeräbez.
Malaynı cibär.
Abıy yegetneñ belägennän nık kına tota.
İr mine cibärä, amma miña yämsez baga.
Avır itep sulap ala. Basse aña örep tora.
Min dürbünne idännän kütäräm.

– Añlat äle, abıy äytä.
Närsä buldı?

Bülem 21

– Kız dustımnıñ ete bar, ir äytä. Basset balası.
Bez tışkı dektä bulganda, ul kaçıp kitte.
Bez anı häryakta ezläp yöredek.
– Kız dustıñ kayda, ber apa sorıy.
– Ul eten ezläp yöri, ir cavap birä.
– Alay ikän, apa äytä. Ä, bu malay?
Apa yahşı keşegä ohşıy.
Ul minem halemne añlıy şikelle.
Küz yäşläremne sörtep alam.
Basse tınıçlana. Täpilären cilkämä kuya,
kolagıma çinıy, bitemne yalap ala.

– Etne tışkı dektä taptım,
borın astınnan gına cavap kaytaram.
İnfobüroga da bardım. Miña kemneñ dä
ise kitmäde. Min äbäyemne ezlim.
– Alay ikän, apa äytä. Minemçä mäsäläne
bolay çişik. Sin, yeget, kız dustıña şaltırat.
Ä sin äbäyeñä şaltırat.

Telefonnı kesämnän çıgaram.
Eşläsen inde, dip ömetlänäm. Äye, eşli. Şöker.
– Filip, nihayät! äbäyneñ tavışı
telefonda yañgırıy. Sin soñ kayda?
– Kafe aldında, äytäm.

Hazer uk monda kil. Eş aşıgıç.
Äbäy añlıy.
– Min anda biş minuttan bulırmın,
dip ışandıra. Bar da yahşımı?
– Yuk, üksep cavap biräm. Monda krizis.
– Anı uzdırabız, äbäy tınıç kına cavap birä.

Bülem 22

Bik ozın bulıp toyılgan cide minuttan
yegerme sigez sekunttan soñ äbäy kilep citä.
Min anı yögerep karşı alam.
– Ber-berebezne yugalttık, dip kıçkırıp cibäräm.
Kayutabıznı ezlädek, tapmadık.
Annarı Basse kaçıp kitte dä, autular dekenä,
astagı katka eläktek. Dürbünem kulımnan
idängä töşte. Vatıldı, dip uylıym, añlatam.

– Kaygırma, dip äbäy süzemne bülä.
Kulyaulık birä dä, mine koçaklıy.
Şunnan uk halem ciñeläyep kitä.
– Basse kem? äbäy sorıy.
– Et, dip cavap biräm.
– Añladım, läkin bu keşelär kemnär?
– Et mineke, ir kıçkırıp äytä. Malay etne urladı.
Min Bassenı şundıy katı koçaklıym.

Ul ıñrana başlıy.
– Hiç tä ışanmıym, äbäy kırt kisep äytä.
Filip urlamıy. Ul min belgän iñ tugrılıklı malay.

Şul vakıtta kemder kıçkırıp cibärä.
Ber kız yanıma yögerep kilä dä,
Bassenı koçagımnan tartıp ala.
Min aptırap kalam. Berni dä eşli belmim.
Küzemne kızga gına töbäp toram.

– Frida, kız kıçkırıp cibärä.
Nihayät! Sin kayda ideñ?
Keçerük karçıgım! Min bik kaygırdım.

Basseniñ borının übä. Basse örä.

Bülem 23

– Alay ikän. Etneñ iseme Frida ikän, äbäy äytä.
– Kem minem altınımnı taptı? kız soraşa da,
tirä-yagın bagına.
– Filip, äbäy äytä. Ul eteñne bik yahşı bakkan.
Malay dustıñ Filiptän afu sorarga tiyeşle.

– Rahmät, Filip, akıllım, kız kıçkırıp cibärä.
Bitemne übä. İke tapkır übä.

Bitem yüp-yüeş bula.
Cir yarılsa, cir astına kerep kitär idem
dip his itäm.
– Filip sin iskitkeç! Rahmät, rahmät,
kız kıçkırına da, Bassenı übä.
– Ä, afu sorau? äbäy sorıy.
– Ville, Filiptän afu sora, kız äytä.
İrneñ iseme Ville ikän. Anıñ yöze agara.
Borçılganga ohşıy.

– Afu Filip, dip mıgırdıy. Afu ütenäm.
Bik açulı idem.
Etebez kaçkaç bik kurkındık.
Ville miña kulın birä.
– Ä, dürbün? äbäy sorap kuya.
Ville dürbünne kulımnan ala.
Selketep baga.
Här yagın tikşerep karıy.
– Dürbün vatılmagan,
bavı gına özelgän, dip äytä.

– Basse anı çäynäp özde, äytäm.
– Vov, Basse şat
kına örep cibärä.
– Frida matur et bit!
kız kıçkırıp cibärä.
Kız Basse-Fridanı übä.
Et tä kıznıñ borının yalıy.

Bülem 24

Kafeda halık yañadan
üz urınnarına urnaşa başlıy.
Bez kız, Ville, äbäy häm min genä
ayakta basıp kalabız.
Häm, älbättä, Basse-Frida.
Äbäy kızga citdi karıy.
– Siña eteñne yahşırak bagarga kiräk.
Filip anı tışkı dektä tapkan dip
añlattı, äbäy äytä.

– Tışkı dektä! kız kıçkırıp cibärä.
Minem mesken keçkenä Fridam!
– Eteñ kaçarga yarata, belgertäm.
Ul yırakka, astagı autular
degenä kadär yögerep kitte.

– Etneñ muyınçagı kayda? äbäy sorıy.
– Fridanıñ muyın bavı yuk.
Ul muyın bausız söykemleräk,
kız cavap birä.
Kız etneñ borının übä.
Äle äbäy çınnan da açulana.
Yöze agarıp kitä.
– Et uyınçık tügel, äbäy açulanıp äytä.
Monı haterlä!

Kıznıñ bitläre kızarına, läkin berni äytmi.
– Sau bulıgız, äbäy äytä. Filip, äydä!
– Basse, huş, sau bul, äytäm.

Etneñ başın kaşıp alam.
Basse-Frida koyrıgın selketä dä,
zur küzläre belän miña karıy.
Et kaygılıga ohşıy.
Min dä kaygılı. Bik kaygılı.

Yörägem avır bulıp kitä.
Küzemdä yäşlär, läkin kerfekläremne
sirpep alarnı yuk itäm.
Äbäy kulın cilkämä kuya.
Pizzeriaga taban yöribez.
Dürbünemne kulımda taşıym.

Artıbızda Basse-Fridanıñ
örgän tavışın işetäm.
Niçä märtäbä yotkalagaç kına
tagın söyläşä alam.
– Bähetemä dürbünem vatılmadı, äytäm.
Yaña bau alırbız.

Äbäy katı tavışka kölä.
– Beläseñme, Filip, äbäy äytä.
Sin yugala beläseñ, läkin
äldä yahşırak taba beläseñ.

Bülem 25

– Äbäy, äytäm.
Basse minem etem
bulsa ide. Bik telär idem.

Äbäy citdi başın kagıp:
– Min dä şunı telär idem, äytä.
Sin anı yahşı karar ideñ.

Tege kız hiç tä et karıy belmi.
Niçek eten tıştagı dektä yugalta ala?

– Basse açıkkandır inde, uylanıp äytäm.

– Min dä, äbäy äytä
Tuna balıklı pizza teliseñme?

– Älbättä. äytäm.
Häm dä päinire küp bulsın!

Filip äbäye belän köymä säyähatenä çıga.

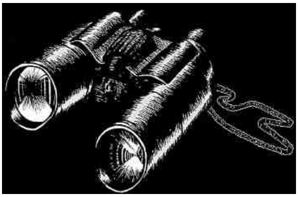

Tışkı dektä et balası taba. Etneñ hucasın ezli, läkin anı tabu ciñel eş bulıp çıkmıy.

Äbäyen yugalta häm tizdän üze dä yuldan yaza.

Et balası da kaçıp kitä…

ISBN 978-952-7334-34-8 (Kägaz kitap)
ISBN 978-952-7334-35-5 (PDF)

bokpil.eu

ciñel tel